

Dirk Oosterveer, de eerste Nederlandse professional van de Haagsche

DE HAAGSCHE JAREN

Het honderdjarig bestaan van de Haagsche is een mijlpaal in de Nederlandse golfgeschiedenis.

Regelmatig besteden we in GOLFjournaal aandacht aan dit bijzondere lustrum.

In twee afleveringen beschrijft Koen van Musschenbroek Gréve de historie van de oudste club van ons land.

An het eind van de jaren tachtig van de vorige eeuw lag het landgoed Clingendael ver weg van het centrum van Den Haag. De tocht er naar toe leidde over onverharde modderige wegen en dat was een van de redenen dat Baron Van Brien en van de Grootte Lindt, die eigenaar was van het landgoed, ook een huis had in Den Haag, dat tegenwoordig schuil gaat onder de naam hotel Des Indes. Toch waren er vele vrienden die in de zomermaanden met genoeg op zondag naar het landgoed kwamen voor een picknick op de Schapenweide achter het landhuis. De echtgenote van de baron, Mary Niagara van Tuyll van Serooskerke, had een Schotse moeder en

dat, tesamen met de grote liefde van haar man voor paarden, maakte dat zij veel engelse vrienden hadden, die naast regelmatige bezoeken aan de renbaan van de baron ook het golfspel beoefenden. De Schapenweide leende zich daar gedurende een aantal jaren uitstekend voor. En de Engelsman John Dunn legde er enkele holes aan om het spel meer vorm te geven. Het toenemend animo van de spelers maakte echter dat de beperkte mogelijkheden niet meer voldeden en Baron Van Brien besloot samen met zijn vrienden Sir Horace Rumbold, de Britse gezant en Charles des Graz, verbonden aan de Britse legatie het enthousiasme van de enkele tientallen

spelers te belonen en een golfclub op te richten.

1893

Op het binnenterrein van de renbaan Clingendael liet hij Dunn negen holes aanleggen. De grond voor twee van de negen holes huurde hij van zijn buurman Carel Jan Graaf van Bylandt. Op 3 april 1893 kwam een groepje heren bijeen en werd de Hague Golf Club opgericht. Daarmee had Nederland zijn eerste officiële golfclub. John Dunn werd de eerste professional. De greens werden afgezet met ijzerdraad en koeien en schapen zorgden voor het kort houden van de fairways. Op 7 oktober van

dat jaar werd de eerste wedstrijd gespeeld en werden er handicaps uitgedeeld aan de leden. In 1894 werd een houten cottage uit Engeland geïmporteerd als clubhuis.

De eerste baan werd regelmatig veranderd en uitgebreid en bovendien werd er in de loop der jaren een aantal extra faciliteiten aangelegd, zoals tennisbanen, een kleiduivenbaan en voor het clubhuis een croquetveld. Het clubhuis werd al na enkele jaren uitgebreid met een tweede huisje, waar de spelers hun jas konden ophangen. Verkleden op de club was er die jaren nog niet bij.

Een jaar na de oprichting al keerde John Duncan Dunn terug naar Engeland waar hij zich wilde toeleggen op het aanleggen van golfbanen. Hij werd opgevolgd door zijn naamgenoot de Schot John Dunn, die in een Haagse hoedenzaak werkzaam was. Aangezien zijn spel niet zo goed was - hij had het wel eens gedaan - kreeg hij geen vergoeding voor het lesgeven. De inkomsten van stokkenreparaties mocht hij wel houden.

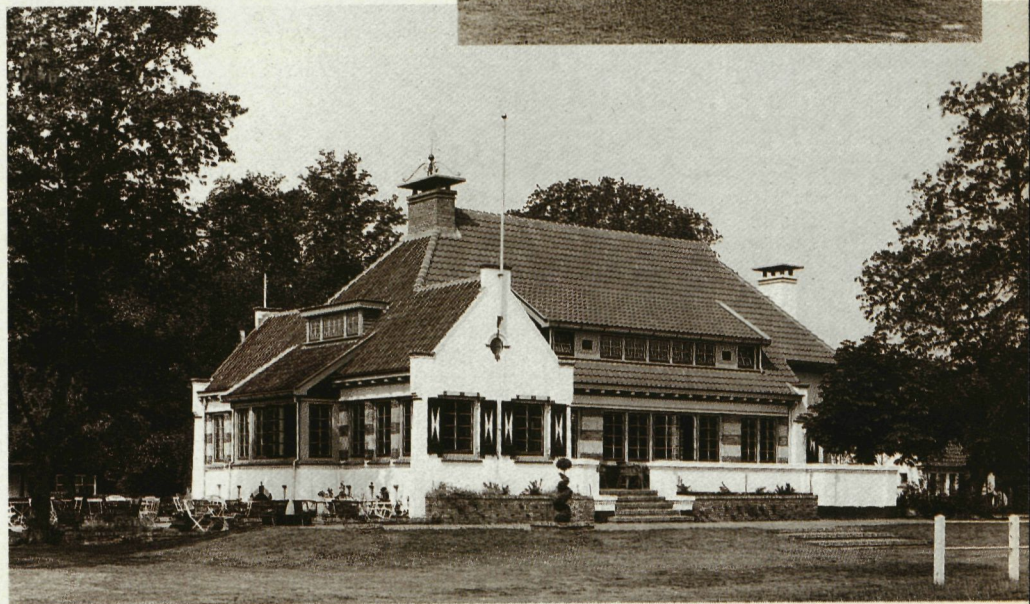
In 1906 kwam de golfprofessional Iffe uit Engeland over. De eerste jaren gaf hij alleen in de zomermaanden les, maar al snel nam hij de taken van John Dunn over.

Ledenstop

Dat de groei toch niet zo florissant was bleek in 1909 toen de club in financiële moeilijkheden kwam. In dat jaar werden er drastische maatregelen genomen. Zo werden de inkomsten fors verhoogd en het entree bedrag geïntroduceerd, dat werd vastgesteld op 10 gulden voor een gezinshoofd en 6 gulden voor gezinsleden. In 1911 werd besloten greenfee te heffen voor spelers van andere clubs, maar pas in 1914 werd door een lening van 3000 gulden de financiële zorg bedwongen. Vanaf dat moment bloeide de club op en was de toeloop van nieuwe leden nauwelijks te stuiten. In 1916 eisten de leden een ledenstop. Voorzitter Snouck Hurgronje wist deze eis, die meer was ingegeven door exclusiviteit dan door een te groot aantal leden echter te pareren. Hij vond dat het de taak van de club was om golfingang te doen vinden onder een brede laag van de bevolking. Het alternatief was een uitbreiding naar achttien holes en in 1920 werd besloten uit te zien naar terrein om de baan te vergroten. Een aangrenzend stuk grond van 28 ha dat toebehoorde aan de familie Van Bylandt werd aangekocht en het bestuurslid G.M. del Court van Krimpen ontwierp samen met de Engelse golfarchitect Abercrombie een achttien holes baan. Door twee droge zomers

De oude baan die in 1923 werd geopend.

duurde het tot 1923 voordat freule Daisy van Brien, de dochter van de inmiddels overleden initiatiefnemer de eerste achttien holes baan in Nederland kon openen. Haar eerste drive ging gepaard met een klaterende regenbui een bliksemflits en een knallende donderslag. Het nieuwe clubhuis werd de boerderij Duinzicht en de ingang werd van de Wasse-

naarse kant verplaatst naar de Oude Waalsdorperweg. De handicap van de leden werd met 5 verhoogd en de lengte van de baan werd gebracht op 5674 yards. De baan had deels een weiland karakter, maar kende ook een aantal bosholes in het bos Clingendael, die ook nu nog gemakkelijk zijn terug te vinden. Ook aan deze nieuwe baan, die vele sloten kende en ruim 250 bunkers, werden regelmatig aanpassingen uitgevoerd. Zo was er op de eerste hole een sloot, die dwars over de fairway liep en die regelmatig de afslag van de dames bedierf. Op verzoek van de dames werd deze sloot al ras gedempt. De twaalfde, nu een trimbaan en speelweide in het bos, liep langs een diepe gracht. Wie zijn bal over de green speelde kwam in een diepe kuil terecht, die 'de hel' werd genoemd. De baan was vlak, maar mooi en zeer afwisselend.

Gerard de Wit

In 1926 kreeg de Haagse zijn eerste Nederlandse professional. Dirk Oosterveer was geboren en getogen op Groenendaal bij de baan. Hij was een van de vele top professionals die de Haagse heeft voortgebracht. De grootste

Het charmante clubhuis dat in 1943 door de Duitsers werd gebombardeerd.

echter is zonder twijfel Gerard de Wit, die in zijn jeugd al zijn vrije tijd op de baan doorbracht. Zijn vader was greenkeeper, hij verongelukte toen Gerard negen jaar was.

Met 33 nationale titels en drie optredens in The Masters in Augusta is hij de succesvolste golfer uit de Nederlandse geschiedenis.

Veel schoolkinderen op het schooltje aan de nabijgelegen Van Brienlaan verdienen bij als caddie op de club. Caddiemaster Blijleven had de bijnaam 'rattenvanger van Hamelen', want het schooltje stroomde leeg als hij dragers nodig had. Hij regeerde over de kinderen met vaste hand, deelde zonodig een stevige pets uit en hief boetes voor slecht gedrag en zelfs voor het verlies van een bal.

In de dertiger jaren dertig werd het voortbestaan van de club enkele malen bedreigd door plannen van de gemeente Den Haag. Zo bestond enkele jaren het plan een weg dwars door de baan aan te leggen en in de tweede helft van de jaren dertig wilde men een ge-

GOLFEN IN DE WESTELIJKE LOIRE-STREEK.

StarGreen heeft voor U golfreizen samengesteld naar het Loire-gebied. Het is een gedeelte van Frankrijk met veel landschappelijk schoons en een zacht en zonnig klimaat. U bent er met de auto in nog geen dag, maar wat belangrijker is: U bent er meer dan welkom.

De fairways van de banen in de Loire-streek zijn uitnodigend, de greens perfect onderhouden en de culinaire genoegens in de zeer verzorgde clubhuizen heerlijk Frans. Daarbij heeft u op vrijwel alle banen volop ruimte. Zowel beginnende als vergevorderde golfers vinden hier dan ook alles om van het spel te kunnen genieten.

Voor het verblijf hebben we een aantal uitstekende drie- en vier-sterren accommodaties geselecteerd, variërend van een modern, functioneel hotel tot een chique, 15e eeuwse landhuis en een eeuwenoud kasteel.

Die combinatie van iedere dag op een andere baan spelen met de mogelijkheid om te overnachten in een hotel, landhuis of kasteel en de rijke Franse traditie, cultuur en uitstekende keuken, dat is wat een korte of langere StarGreen golfvakantie in de Loire-streek het hele jaar door zo aantrekkelijk maakt.

Voor nadere inlichtingen en toezending van de kleurenbrochure met alle informatie over onze golfreizen naar de Loire Atlantique, de Anjou en de Vendée kunt U nu bellen of schrijven met StarGreen / TopicTravel.

STARGREEN
GOLFREIZEN

StarGreen / Topic Travel, Frankenslag 357,
2582 HP 's-Gravenhage. Fax 070 - 358 45 36.

070 - 350 33 09

deelte van de baan opofferen aan een weg die langs de treinbaan moest komen. Deze weg - de Landscheidingsweg - is er uiteindelijk gekomen, zij het dat hij is aangelegd op het talud van de treinbaan na de oorlog.

Flakvoor het uitbreken van de oorlog werd de club getroffen door het overlijden van het erelid Daisy van Brienens, de laatste telg van de familie. Zij had vanaf 1900 zitting gehad in het bestuur en zich in die periode van veertig jaar bijzonder ingezet voor de club.

Bunkers

Begin 1940 was men er nog van overtuigd dat de club tot in lengte van jaren op Waalsdorp zou kunnen blijven spelen, maar donkere wolken pakten samen boven de club. Op tien mei verschenen Duitse bommenwerpers, die de Alexanderkazerne en Kamp Waalsdorp bombardeerden. Ook de baan kreeg enkele treffers, maar het clubhuis werd op dat moment nog gespaard. Al snel nam Seys Inquart zijn intrek in het landhuis Clingendael. Regelmatig verscheen hij op een wit paard op de baan. Een aantal holes maakten in 1941 onderdeel uit van de verdedigingslinie. Bomen, die het zicht op de fairway konden belemmeren werden gerooid en van de greens en fairways bleef weinig meer over. Alleen de holes aan de Wassenaarse kant bleven nog open tot maart 1944. Tankgrachten en bunkers maakten dat het grootste deel van de baan onherstelbaar werd vernield. In de nacht van 2 op 3 december 1943 werd het clubhuis door de Duitsers opgeblazen. In 1943 legde Gerard de Wit enkele holes aan op de Roggewoning, zodat de leden nog konden doorspelen.

Twee weken na de opening van deze provisorische baan, werd hij opgeroepen voor tewerkstelling in Duitsland. Hij werd op transport gezet naar kamp Amersfoort, maar in plaats van door het hek te lopen wist hij met succes de andere kant op te gaan dook tot het eind van de oorlog onder bij een boer in Noord-Holland.

Na de oorlog bleek dat herstel zeer kostbaar zou zijn en dat de gemeente de grond op den duur wilde verwerven als bouwgrond. Er werden negen nood-holes aangelegd, maar het was duidelijk dat de Haagsche moest uitkijken naar een andere locatie om het golfspel op een volwaardige wijze voort te zetten. Een nieuw tijdperk brak aan.

Koen van Musschenbroek Gréve

(De tweede aflevering over de geschiedenis van de Koninklijke Haagsche staat in Golf-journaal nummer 7)

In mei heeft de Haagsche op grootse wijze het eeuwfeest gevierd. Burgemeester Schoute opende het lustrum met de officiële overhandiging van het predikaat 'Koninklijk' voor de club. Meer dan 150 leden zijn betrokken geweest bij de organisatie van de vele evenementen die gedurende de zonnige week werden afgewerkt. Zo waren er wedstrijden voor geassocieerde golfclubs uit de regio, voor leden van het baanpersoneel van de Nederlandse golfclubs, vrienden van leden en voor familieleden. Bart Nolte - voor deze gelegenheid overgekomen uit Schotland - en Joyce Heyster wonnen het 'Hague Centennial Open', dat over drie rondes strokeplay van de backtees werd gespeeld. Bart ging in zijn tweede ronde de baan rond in 68. Op de laatste dag leek hij deze prestatie te evenaren tot hij op de zestiende een triple-bogey maakte. Ter gelegenheid van het lustrum is voor de leden een boek verschenen, waarin de geschiedenis van de Haagsche zeer uitgebreid wordt beschreven. Het lustrum werd afgesloten met een optreden van het Korps Gele Rijders, dat dit jaar 200 jaar bestaat.